

BUDAPESTRE VONATKOZÓ ÚJSÁGCIKKEK

Szerző: H.A.

Cím: Egykoru beszámolók az első magyar vasut megnyitásáról

Forrás: Magyarország

Bp (Hely) 1926. 7. 15. (Idő) (Köt. v. füz.) (Olda)

Tárgy 385.5

Hely

Idő "1846"

Személy

Egykoru beszámolók az első magyar vasut megnyitásáról

A reformkorszak politikai és társadalmi vívmányainak emlékéért kegyelettel őrizzük, arra azonban, hogy *Széchenyi* nemzedéke volt jóformán az első, amely a technikai haladás szükségét is felismerte és utját egyengette Magyarországon, sőt egész sor olyan technikai alkotással is megajándékozta hazáját, amelyre ma is büszke a magyar mérnökvilág, erre már gondolni is alig gondolunk. Itt-ott emlegetjük a Dunaszabályozást, a Lánchidat, a Tiszavölgy rendezését, de már az első magyar vasut, talán még ma, megnyitásának nyolcvanadik évfordulóján, sem gondol senki. Pedig ennek a vasutnak a megvalósulása semmivel sem ment könnyebben, mint például a Lánchidé. Akár első Dunahidunk építésénél, itt is főleg a politika volt a kerékkötő. Mikor pedig abban már megegyeztek a tekintetes karok és rendek, hogy nem odázhadjuk tovább a dolgot, Magyarországon is meg kell hogy kezdődjen a vasutépítés, azt nem tudták elhatározni, hogy a Duna melyik partján kezdődjen meg?

Ugorjuk át azt a tiz esztendő, amely komoly formában való felvetésétől — 1836 — a vasut első szakaszának megnyitásáig — 1846 július 15 — eltelt, temérdek nehézségével és viszontagságával egyetemben és nézzük inkább azt, mit irt az egykoru magyar sajtó erről az európai viszonylatban ugyan kevésbé jelentős, de a magyar globusz számára kétségkívül nagyfontosságú eseményről!

gével és viszontagságával egyetemben és nézzük inkább azt, mit irt az egykoru magyar sajtó erről az európai viszonylatban ugyan kevésbé jelentős, de a magyar globusz számára kétségkívül nagyfontosságú eseményről!

A konzervatív párt orgánuma, a *Budapesti Híradó*, ahogy szerkesztője, *Szenvey József* megjegyzi, kissé későcskén — július 23-i számában — hozza a híret. Tudósítója bizonyára megkapta már annakidején az illő fejmosást a késedelemért, mért ne adnák meg neki azt az elégtételt, hogy most az ő tudósítását vesszük elő elsőnek.

Szól pedig e tudósítás következőképpen: (A magyar középponti vasut ünnepélyes megnyitása július 15-kén 1846.) Elvégre Magyarország évlapjaiba is iktathatjuk egy olly ünnep megüledését, milyenről eddig csak olvastunk! A civilizatio legujabb fejleménye Hunnia fővárosának is nyújtá azon élvezetét, mellynek majd minden európai főváros már egy idő óta örvend, és kikoecikáztató egy esudaszerű gőzelőfogattal a meghívottak százait, egyszerre, a pamlagok kényelmes ölnén, villámi, azaz: vasuti sebességgel, t. i. 50 és néhány percz alatt Vác városába, hová eddig a pestiek csak egyenkint vagy legfőlebb párosan, vakító homokfelhőkön keresztül, és a legszilajabb magyar ló sa-

nyaru megizzasztásával fél napi, gyönyör-nélküli és unalomteljes utazással érhetek. — 1846 d. évi július 15 kén délutáni 3 óra-kor rendkívüli mozgás támadt Pestvárosá-ban. A nép ezernyi csoportjai a pályaudvar

felé nyomultak, hol a sorkatonaság és a polgári őrsereg diszes egyenruhában tisztelgett; a főnemesség és királyi hivatalnokok fényes hintóikban, az uracsok sebes tillburykban vágatva érkeztek; mert négy órára ki volt tüze az első magyar gőzmozdonyos vasut ünnepélyes inauguratiója, melly annyiszor hirdetve volt, de most egyszer teljeseződésbe is ment. — Alig szemléltük meg a esinos és legnagyobb kényelmességhez alkalmazott, nagyszerű, 58 személyt befogadó waggono-kat, és a legfényesb diszszel butorozott udvari kocsit, alig ráztuk meg kezeiket az ország minden részeiből összesereglett vendégeknek, megérkezett a fenséges nádor is főherzegi egész családjával, mire a meghívottak helyet foglaltak hét olly nagyszerű waggonban, mellyben könnyen mintegy 350 személy lehetett; azután a virágokkal koszoruzott és zászlókkal diszített két gőzmoz-gony *Buda* és *Pest* egyet nyerítének vagy is sivitának, és az udvari koci hét waggonnal

megindul a sokaság hámulatára, melly alig kiabálhatott egykét „éljent“ örömeben, anynyira meg volt a látvány sajtászerű rendki-vülisége által lepetve. — Alig tünt el szemünk előtt az utolsó pesti néző, máris a *palotaiak* és *fótiak* állanak előttünk kikhez, tán távolabb helységekből lakosok is valának vegyítve, mert hintókat és kocsikat lehetett látni a pálya egész hosszában, (melly épen nem kietlen vidéken vonúl el, minthogy egyfelől a budai hegyek, másfelől egy kelle-mes rónaság változékonyasága által diszik) és 25 percznyi utazás után a dunakeszii ál-lomáson megállunk, hol fával a tenderek és

vizzel a katlanok láttatnak el, mire ismét el-indulunk és *Göd* mellett elröpülvén, 24 percz

után a mozsarak ropogása között Váczon leszálltunk. — Itt azonban az ünnepélyesség komoly fordulatot vesz, mert a városban félreverik a harangot, és az épen nádor ő fensége elibe készült káptalan, előljáróság és lakosság visszatekintvén házaikra, azokból rémülve egy komor füstből álló nagy osz-lopot lát a felhőkbe nyulni, mire nádor ő fensége csakhamar a vészhelyre irányozá lépteit, honnan már a siránkozó hordozós-kodók megmentendő holmijokkal mindenféle futkostak. Természetes, hogy az elremült városban, hol a házfödeleket leöntötték vagy lebontották, a pesti vendégek hamar elszé-ledtek, egyenkint visszatérvén a pályaudvar-hoz, honnan a szerencsétlen történet által lehangoltatott kedéllyel visszamentünk na-gyobb gyorsasággal Pestre, hol temérdek nép várá visszaérkeztünket, melly távollé-tünkben a pályaudvar és a kocsik megtekinté-sére bocsátatott, most pedig alkonyatkor velünk a városba visszavándorlott. — A pá-lya az ausztriai pályákhoz képest rend-kívüli munkákat nem mutathat, mert nagy töltések épen ninesenek ezen vonalon, a be-vágások pedig, jóllehet ezek már kissé ne-vezetesebbek mint a föltöltések, csak könnyen munkálható földből ásattak, kanyarulatot is csak egyet és pedig igen mérsékeltet vettünk észre, tehát az utazás kellemeire és bizto-ságára nézve alig lehet kényelmesb vasutat kívánni; a külső esinnak is olly mértékben van megfelelve mindenben, hogy e tekintet-ben sem maradt Pestvárosa általános esinos-ságán alól, és így ámbár e vasutban még csak a kapunyitást üdvözöljük, mellyen át a nyugot civilizatiója felé indulandunk, ezen inauguratiói ünnepélyességet mindenesetre mégis olly ünnepnek véljük tekinthetni,

